

Izhaja vsak četrtek ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša:

- celo leto 4 krone,
- za pol leta 2 kroni.

Za manj premožne:

- celo leto 3 krone,
- za pol leta K 1.50.

Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veturini št. 9.

PRIMORSKI LIST

Poučljiv list za slovensko ljudstvo na Primorskem

Vse za vero dom o časa ja!

Naročnino in naznaila sprejema upravništvo, Gorica, Semenška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Ninski ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnem vrtu, pri Vaclavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14. po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Težnje kmečkega stanu.

Govoril na III. slovenskem katoliškem shodu državni in deželni poslanec, vodja Fr. Povše.

Častiti zborovalci, osobito predragi kmeti! Pripravljali odbor je, kakor se razume, za tretji slovenski katoliški shod odredil tudi, da ima v slavnostni seji biti govor o kmetiskem stanu in o kmetijskih razmerah, in odbor želel je, da bi ta govor prevzel mož kmečkega stanu, ki živi med narodom kot oratar. Toda žalibog, je dotični za to odločeni zadnje dni prijavil, da ne more priti na shod, in tako je pripravljali odbor mene pozval, da prevzamem ta govor in nastopim v imenu slovenskih kmetov. Sicer me morda, častita gospoda in dragi kmeti, obtežuje, obleka ne dela kot takega, ki bi bil naravnost pripraven, da jati si znak in ime kmeta, toda kot rojeni sin kmetijskih starih, vzrastel iz kmečkega naroda, prej sam učitelj drugim v kmetijskih strokah in sedaj gospodar kmetijskih zemeljskih posestev, menim, da smem nastopiti med drugimi kmetijskimi gospodarji kot njihov in upam, da me kot v to poklicanega blagohotno priznate. Sprejmite me torej kot zastopnika slovenskega kmečkega stanu, da dam na tem slovenskem shodu izraz in duška svojim čustvom, pa tudi, da povzdignem glas za ta naš važni stan.

Prav je imel prečastiti govornik na nedeljskem shodu gospod dr. Korošec, ko je slavil kmetijski stan kot najvažnejši stan v državi in rekel v sklepnih svojih besedah: „Kmetijski stan naj postane samozavesten, kmetijski stan naj zahteva svoje pravice, in tretji katoliški shod slovenski mora velik del svojega programa, svojega dela, posvetiti ravno temu stanu. Rečem, prav je imel, kajti eno je istinito, da kmetijski stan ni le važen kot producent, kot prirejevalec in proizvajalec živeža za vse stanovne širne domovine, ampak tudi ker je še vedno isti nikdar usahljivi vir pomlajevanja za meščanstvo in obrtni stan, iz katerega

vedno nove moči vzraščajo meščanstvu in industriji.

Dovolite tedaj, da govorim kot član kmečkega stanu. Zahvaljujem se pripravljalnemu odboru, da je on odredil tudi govor o kmetiskem stanu, o njega težnjah in potrebah tako na nedeljskem velikem zborovanju, kakor tudi danes. Program za kmetijske zadeve je načrtal nam drugi slovenski katoliški shod. Dober je in mi kmetovalci ga sprejememo v celoti in želimo le, da bi se kmalu res izvršil v izboljšanje naših tužnih razmer. Eno pa je, kar moram poudarjati in želel in prosim, da pritrjujete željam mojim, in to eno je, da povzdigne tretji slovenski katoliški shod svoj glas, da bi bila kmalu izvršena organizacija stanu kmečkega, kakor jo okvirni zakon državni veleva, katerega je državni zbor sklenil za kmetijske zadruge. Tam bode postavno, legalno mesto ustanovljeno, v katerem se bodo zbirali kmetijski gospodarji, in jaz menim, ko bodo vsi slovenski kmetovalci organizirani, da ne bo ne deželni, ne državni zbor več mogel gluh ostati nasproti zahtevam tako odlične korporacije. Da se bo pa to že res uveljaviti moglo, treba pomoči od strani države, ki bo morala poseči nekoliko v državne zakladke in dati raznim deželam sredstva, da se uresničijo kmetijske zadruge, kakoršne morajo biti. Če se je našlo 140 milijonov kron za kano ne in druge potrebe, ako se je pred leti našla možnost, da se je celih 160 milijonov kron žrtvovalo za asaniranje zloglasnega kraha, menim, da ima tudi kmetijski stan opravičenost zahtevati in pričakovati, da država tudi za ta propadajoč kmetijski stan kaj stori in žrtvuje. Naši nasprotniki, osobito v deželnem zboru, kaj radi oporekajo, kako mali del davkov odpade na kmete. Ali oni ne vpoštevajo, da poleg zemljiškega, hišnega in konzumnega davka, torej davkov, katerih gotovo velik del pripada na meščane in obrtnike, prinaša kmet v najboljše meri še en in sicer največji davek, to je krvni davek. Častiti

govornik v nedeljo nam je prav povedal, da nad 80% vseh vojakov je sinov kmečkega stanu in ako tak davek, tako breme nosi kmetijski stan, da daje državi nad 1/3 vojakov k armadi, potem sme pač z opravičenostjo zahtevati in pričakovati, da se tudi kaj stori za kmetijski stan in da se vpoštevata ta zlati zaklad državne moči.

Dotični gospod govornik je že kratko navedel, da ni čuda, ako propada kmetijski stan. Vsaj ne moremo več nositi bremena groznih dolgov. Ko so nam liberalci naklonili svobodo, prostost kmečkega stanu od prejšnjega suženjstva, skrbeli so v svoji liberalnosti, da smo prišli v novo suženjstvo. Vsled zemljiške odveze je kmet zašel globoko v dolgove in danes so dolgovi, vknjiženi v zemljiški knjigi, tako visoki, da le obresti od njih pri vseh kmetijskih posestvih v Avstriji skupaj stanejo skoro petkrat toliko, kakor znaša ves zemljiški davek v Avstriji. Kam nas je privedla osvoboditev iz prejšnjega suženjstva? Privedla nas je v novo suženjstvo kapitala. Zato pa povzdignemo svoj glas v državi, na vseh kmetijskih shodih in tudi na današnjem našem shodu povzdignimo svoj glas po razbr mešanju in da skrb država in premišlja, kako bi mogla to izvršiti. Ako se v državnem zboru o tem govori, nam bodo in to tudi resni posvetni poslanci drugih stanov protipostavili in rekli: Za to je treba milijonov in milijonov in to je preveč; ne zahtevajte toliko od drugih stanov, da žrtvujejo za vas. Mi pa pravimo, da je to izvršljivo in se bo moralo izvršiti. Vsaj so tudi pred 40 do 50 leti liberalci, nasprotniki kmečkega stanu rekli: Vsaj je nemogoča zemljiška odveza, vsi so govorili, da se s tem država v propast zapelje. Gospoda moja, danes je zemljiška odveza izvršena in nihče zaradi tega ni propadel. To stoji trdno in resnično, tudi ta naša zahteva se da izvršiti. Mi se moramo in se bomo trudili, da ne bodo tudi naši potomci nosili take grozne bremena, kakor mi, ampak da se bo storilo, kar je treba, da

se kmetijski stan, ta vir blagostanja v državi reši propasti. (Konec pride.)

Politični pregled.

Državni zbor. — Koj v začetku seje katero je imela posl. zbornica v torek, je bil stavljen nujni predlog naj se zavarovalnicem za nezgode priklopijo tudi vse pomožne moči pri stavbinskih delih. Predložena je bila tudi interpelacija v zadevi zboljšanja avanciranja poštnih uradnikov. Poslanec Spinčič in tovariši so interpelirali v zadevi naprave hrvaških napisov na finančnih uradih v Istri, dalje radi nemške šole v Opatiji in za napravo nemško hrvaških šol v Istri. Trgovski minister je na interpelacijo radi poštnih uradnikov takoj odgovoril in obljubil, da se zboljšanje izvrši pri terminu. Železniški minister je odgovoril, da je južna železnica res zaostala in da nima zadosti modernega materijala, da pa bo vlada že storila primerne korake. Po tem je zbornica vsprejela Huberjev nujni predlog, po katerem se zavarovani proti nezgodam le delavci na stavbah, ne pa v delavnicah, ter nadaljevala razpravo o lekarniškem zakonu.

Volilni odsek. — V svoji pondelj-kovi seji je razpravljala volilni odsek o volilni dolžnosti. Poslanec Schlegel je namreč predlagal, naj se uvede volilna dolžnost, ki naj jo določijo posamezni deželni zbori. Kdor ne bo hotel voliti bo kaznovan. Ta predlog so podpirali v prvi vrsti krščanski socialci, ki so zagrozili, da bodo glasovali proti dvetretjinski večini, ako se volilna dolžnost ne uvede. Proti volilni dolžnosti pa so govorili socialni demokrati in liberalni Nemci, katerim se je pridružil tudi dr. Tavčar. Predlog se je izročil posebnemu pododseku, ki naj ga prouči in o njem poroča.

S cesarskega dvora. — Cesar odputuje najbrže koncem oktobra ali pa začetkom novembra v Prago. Političnega pomena to potovanje ne bo imelo in je

LISTEK.

Veselica v Jarku.

Iz polpreteklega časa.

V Jarku so bili fantje „na počitnicah“. Da bi jim roke in noge ne odvevale, so hoteli prirediti „malo veselico“. Brž je bil sklenjen program: „poskušnje“ so imeli že prej; poslali so le odposlance po „pravico“ in godce, drugi pa hočejo med tem zvabiti na „veselico“ kolikor mogoče deklet in fantov, ki imajo kronce...

„Pravico“ so gospod župan jarški brž milostno podelili, a z resnim naročilom, da če jo fantje „potegnejo“ čez uro, bodo plačali za vsako čez-urco svetlo kronco, v kar se pooblašča veleodni gospod minister a latere...

Godci tudi niso bili hudi; le gledé „napitnine“ je bilo treba jasnosti, češ, jarška dekleta takó rada skačejo — kdo bo zmiral „pihal“? Torej toliko in toliko... No, odposlanstvo je tudi to diplomatično-srečno rešilo in se vrnilo zidane volje v Jark... Drugim, ki so šli vabit zaspane fante in boječe punce, pa

ni šlo vse gladko. Fantje, ki imajo kronce, so se namrdnili, češ, ne boš Jaka, naših grošev! In punce so čakale, kaj se bo slišalo v nedeljo v cerkvi? — Hm, na obé strani hočejo biti „zagvišane“: — fanta se ne sme zgubiti, pa tudi „gospoda“ ne razjeziti! So te punce pol miš pol tič...

„Ali je dovojen?“ — donelo je v cerkvi tisto nedeljo; jarški fantje, še manj pa punce, takih besed ne slišijo radi: — imeli so svojo „veselico“ z dovoljenjem g. župana in pod okriljem hšt. 0680, če ta številka še ni zdrknila s hiše vsled velikih potresov...

Ah, kak lušt — taka „veselica“! To je bil dan za fante in punce — dan užitka in „odpočitka“! Saj so premagali vse ovire, celó „gospoda“ so zamašili usta! To je bil dan — ne, bila je noč... In te punce, kako so se vrtile v naročju svojih šoceljnov! Rudeče v obraz ko kri — to je življenje...

„Enajsta ura: — konec!“ so naznanili gospod minister a latere...

„Oh, kak grenek, tužen je ločitve britki čas!“

„Dajmo jo „potegniti“! kronce gor...“

Toda slednjic

„Zora puca, bit' če dana!“ — Treba iti...

In so šli, skrivnostno-sladko ginjeni, vsak po svoji poti...

Doma so čakali. Ne vsi; čakali so dobri očetje in skrbne matere, ki še skrbje za poštenje svojih otrok in še poslušajo glas dušnega pastirja... V tako hišo, kjer je še brlela luč, vstopi dekle.

„Dober večer!“ — voščí punca.

„Dober večer?“ — zagrmí oče — ali je zdaj dober večer? — Jaz ti pokažem dober večer! —

Zapela je šiba, dekle zahtelo, skrivnostnoginjene sladkosti so izginile: — zbežala je punca v svojo kamrico in tužno ječala... Oče pa je v izbi kipel in ropotal v pravični jezi.

„Zlodi vzemi vse — krčmarja — župana — godce — vse ledig-barsbe... Da jih moramo mi zavoljo teh toliko požirati... Ali se to spodobi? Dekle 16 let — pa celo noč s takimi pijanimi šlevami? — Ubil bi jo! — Pa še te stare

babe! Namesto da bi take-le punčke našeskele, pa ž njimi drže... fej, babe...”

In srditi oče je legel na peč ter na pol spal in čul na pol: drugi dan ga je bolela glava...

Čudne sanje.

(Konec.)

II.

„Gospodična! Prosim listek: Kam-nje-retour!“

„Tukaj.“

„Hvala.“

Grem v kupe, seve III. razreda in zasedem mesto pri oknu. Imam namreč navado opazovati neprestano naravo in se ne menim čisto nič za sopotnike. Sedaj odrinemo proti Št. Petru. Oh blazena Gorica! Ti imaš lep svet in tudi lepo in dobro ba obdelajš. Bolj ko se oddaljujemo od mesta, manj napredka vidim.

Kamnje!

Ni mogoče! Gospod sprevodnik, vi ste krivo klicali?“

„Ne, ali ste spali?“ zdelo se mi je,

le vlijudnost napravn češkemu narodu. — Cesarjevo zdravje se je znatno izboljšalo, kajti bronhijalni katar, ki je cesarja nadlegoval, je ponehal. V torek je cesar že zapustil Schönbrunn ter se podal v cesarski dvorec. Predsedoval je 30. pret. meseca skupnemu ministerskemu svetu, ki se je bavil s sestavo skupnega budžeta. — Nadvojvoda Karol Fran Ferdinand se bo vpisal na češkem in nemškem vseučilišču v Pragi. Stanoval bo na Hradčanih, kjer ga bodo podučevali profesorji G. brich, Pfaff, Araf in Ott.

Skupni proračun. — Dne 29. sept. se je vršilo skupno ministersko posvetovanje o proračunu za leto 1907. Obenem je zborovala tudi skupna carinska konferenca. Proračun zahteva znatne vsote za mornarico, in sicer za novo divizijo ladij, sestojajo iz treh bojnih oklopnih in več torpedovk, ki bodo zgrajene v petih letih. Za kopno vojsko zahtevajo strojnih pušk za več vojaških zborov in novih topov. Dočim nekateri listi poročajo, da proračun v te svrhe zahteva nad 59 milijonov kron, trdijo drugi, da je proračun čisto normalen. Iz Badimpešte pa poročajo, da se je ogrska vlada v ministerski konferenci odločno uprla povišanju proračuna. Ogrji tudi zahtevajo, naj se skličejo nove delegacije.

Trst in Bismarck. — „Corriere de la Sera“ v Rimu posvečuje članek spominu generala Türra, ki je nekoč posredoval med Viktorjem Emanuelom, cesarjem Francoskom Jožefom in Bismarckom. Leta 1867 je nekoč Bismarck Türru rekel: „Ko bi Avstrija imela inteligentnega državnika, bi Trident in južno Tirolsko odstopila Italiji. No, to že poskrbi nekoč Nemčija.“ — „Kaj pa Trst?“ vpraša general Türr. „Trst“ odgovori Bismarck, „to je pa druga stvar. Trst bo nemški pristanišče v Jadranskem morju.“

Spor pri zadnjih vojaških vajah. Poroča se, da so se pojavila pri zadnjih vojaških vajah nesoglasja med nadvojvodo Fran Ferdinandom in vojnim ministrom Pittreichom ter šefom generalnega štaba Beckom, vsled česar Beck in Pittreich odstopita.

Kako Avstrija razorožuje. — Z armadno naredbo se je ustanovila tretja eskadrona tirolskih lovcev na konjih, a brambovski polk št. 37 v Grazu je dobil tretji bataljon.

Zahteve Ogrske in zahteve Avstrije. — „Magyar Hirlap“ reasumira v nekem članku o pogajanjih glede kompromisa med Avstrijo in Ogrsko predlogo in zahteve obeh vlad nastopno:

Ogrska zahteva nadomeščenje sedanje gospodarske zveze med Avstrijo in Ogrsko s trgovinsko pogodbo, ločitev sedanjega zistnega užitnine, efektivno izplačevanje v gotovini, sploh koncesije glede konverzije bloka ogrske rente.

Avstrijska vlada pa zahteva ločitev carinskih prihodkov, vsled česar bi Ogrska izgubila okoli 10 milijonov kron, kajti z novo trgovinsko pogodbo bi nastopila neka carinska ločitev; nadalje hoče Avstrija, da se odpravijo carine med Avstrijo in Ogrsko, da se uravna vprašanje blokov rente in konečno da se iz Szell-Koerberjevega kompromisa izbrise določba glede dodatne pristojbine na sladkor.

Dr. Stadler postane škof v Dja-kovu. — „Naše Jedinstvo“ poroča iz Rima, da bo sedanji sarajevski nadškof dr. Stadler imenovan škofom v Dja-kovu; v Sarajevo da pojde pa sedanji pomožni škof v Spljetu dr. Palunko.

da sem bil popred v Kamnjah kakor v Št. Petru. Tedaj v Kamnje, da mimogrede pozdravim Sloka, ja, Čermelja in Vodopivca, v Skrijah Rustijo.

Oho! V Št. Tomažu zvonijo že v prvo. Moram podvizati, in res že vidim pred cerkvijo moje stare znanke. „Bog Vas živi gospod Županov!“ mi kličejo že naproti.

Ginjen sem bil in skoro sem se jokal od tolike prijaznosti. Stisnem roke Bratini, Komparti itd.

Sam Bog vas je prinesel mi rečejo, da nam razložite neki odlok namestništva.

„Ta je jasen“, jim odgovorim, „drage volje hočem ustreci vaši želji, toda, sedaj v božji bram!“

Po popoldanski službi božji se sestanemo pri Bratini in razložim jim natanko, kaj namerava naša vlada z odlokom št. 22222

22
„Skrajni čas je“, sem razlagal, da se poprimete sadjereje. Glejte! Ako ho-

Važna papeževa izjava o francoskem cerkveno-političnem zakonu. — „Gaulois“ poroča, da je papež izjavil dopisniku lista, da bo vlada, če bo začela versko vojsko, našla pri papežu samem najhujši odpor, ker bo krščansko vero in pravice cerkve branil z največjo in najtršjo odločnostjo. Zakon ločitve cerkve od države pa bo Pij X. tako dolgo od kraja do konca odklanjal, dokler je zbornica in senat korenito ne izpremeni.

Bolgarsko-turški spor. — V Jildic Kjosku so se turški ministri posvetovali o bolgarskih pripravah za morebitno vojsko. Baje so se na bolgarski meji vršili izgredi, katerih se je udeležilo več bolgarskih bataljonov. V Drinopolju je došlo pet turških mitraljeznih baterij, 384 konj in 16 municijskih vozov. V Janidži so Turki baje zasledili veliko bolgarsko zaroto.

Boris Saravov v Macedoniji. — Boris Saravov se je baje zopet podal iz Bolgarije v Macedonijo. To so baje doznali v Carigradu in so zaradi tega tudi jako vznemirjeni.

Novi guverner na Kretli. — Velelasti so izročile upravno oblast na Kreti Zaimisu. Turčija se Zaimisa še vedno brani ter zahteva za krščanskega guvernerja podanika kake nevtalne države.

Dogodki na Ruskem. — Po poročilu nekaterih listov se povrne carska družina koncem tega tedna v Peterhof. Zdravje carjevo je v vsakem pogledu zadovoljivo in so bile torej izmišljene vse govorice o njegovi bolezni.

Vojno sodišče v Kronštadu je v ponedeljek izreklo obsodbo zaradi znanega vojaškega punta. Bivši poslanec dume Onipko je bil obsojen na izgubo vseh pravic in v prognanstvo v Sibirijo. 19 pomorščakov je bilo obsojenih na smrt, 13 v dosmrtno prisilno delo, 23 v 20letno ječo, 7 v 15letno, 3 v 10letno, 60 v 6letno in 22 v 4letno ječo. 429 pomorščakov je bilo obsojenih v večletno službo v arestantskih oddelkih.

Dopisi.

Iz Kobarida. — (Podučni čevljarski tečaj). — Pretečeno nedeljo so vihrale raz oken občinskega doma zastave in tudi okinčan vhod nam je pričal, da se vrši v občinski dvorani nekaj izvanrednega. Kaj neki mora biti? Po pettedenskem učenju so čevljarski mojstri pokazali, da niso zastojni pri sostavljanju podučnemu tečaju; priredili so razstavo čevljarske obrti. Vsak mojster je razstavil po dva para čevljev, risanje in rezanje podplatov iz usnja in pa kopita iz gipsa. Tu se je pokazalo, da je v teku petih tednov, odkar se je vršil čevljarski tečaj v Kobaridu, že sicer v marsičem napredni Kobarid, napredoval tudi v čevljarski obrti. Zjutraj so bili udeleženci čevljarskega tečaja povabljeni v občinsko sobo, kjer so jim bila razdeljena spričevala. Bili so tu tudi zastopniki deželne odbora iz Gorice, med njimi tudi deželni odbornik g. Berbuč, ki so jim poudarjali važnost tega tečaja za čevljarsko stroko in pojasnili, da se je priredil podučni tečaj vsled prošnje „Slov. katoliškega društva“ v Kobaridu in posebno po prizadevanju deželne poslanca g. Lapanja.

Popoldne pa si je občinstvo ogledavalo razstavljene predmete in marsikdo je pri tem ogledavanju na tihem vzdihnil: „Zdaj pa adijo kurja očesa!“

čete krompir jesti, morate njivo gnojiti, orati, potem krompir saditi, pleti, osipati in izkopavati in to leto za letom; za sadno drevje pa ni drugo potreba, ko jama na široko in globoko že jeseni skopati, pomladi drevesce vsaditi, privezati ga h kolu in varovati ga živine. Ko odraste imate pridelek vsako drugo ali tretje leto in to ni malenkost.

Vzemimo: Vi kompare imate 3 črešnjava drevesa, 3 jabolčna in 9 bruskovih. Vzemimo da vam da črešnjevo drevo vsako drugo leto 1/2 kvintala sadja po 8 kr. tedaj imate od 3 črešenj 12 gld. Odštetje vožnjo od Št. Tomaža do železnice 30 kr., od Kamenj do Gorice po železnici 60 kr. tedaj skupaj 90 kr. Odane vam 11 gld. 10 kr. in s tem lahko plačate davke, naj vam vsaka jabolka da 1 kvintal po 6 gld. = 18 gld. ali odštetje vožnjo 2 gld., 16 gld. To vam bo za obuvale. Hruške naj vam vržejo 16 gld. imate tudi za pol obleke. Ka, pa potem šele ako imate 40, 60 ali 100 sadnih dreves? Kaj vam nosi

Visok dostojanstvenik. — Pretečeni četrtek je bil pri nas visok cerkven dostojanstvenik, katerega pa nismo poznali. V družbi okoli 70 videmskih semeniščanov, ki sedaj bivajo v novosezidanem semeniškem poslopju v Čedadu, se je pripeljal na izlet novoimenovani škof padovanski Felico, beneški Slovenec. Ogledal si je Kobarid, posebno grič in cerkev sv. Antona in se nato še isti dan odpeljal nazaj v Čedad nepoznan kakor je prišel.

Iz Kostanjevice na Krasu. — Dopršla se je veselica, katero je priredilo delavsko izobraž. in podpor. društvo v najlepšem redu. Udeležili so se skoraj vsi člani društva „Zore“. Ne ve se iz kakega namena, ali iz radovednosti, ali pa iz drugih vzrokov. Bodi jim pa za to lepa hvala. Razvidno je pa iz tega, da se je začelo vračati spet pravo prijateljstvo med našimi mladeniči. Le tako naprej, da bode zavladala enkrat prava sloga v naši občini!

Vse točke vsporeda vršile so se hitro in pa izvrstno dobro. Posebno pa lepe skladbe za petje, katere nam je daroval g. Anton Trampuž Lepa hvala!

Ponosen mora biti na tako petje g. Benedikt Trampuž, vodja društvenega zbora. Ta mladi mož zasluži res obilo pohvale! Razume se pa lahko tudi, da samrčljaj, naj bode še tem spretnjši, ne bi mogel ničesa spraviti, ako nima tako vrlih pevcev in pekinj. Kako izbornost sta se vršili igri: „Jeza nad petelinom“ in „Vaški skopuh“ dokazovalo je burno ploskanje gledalcev.

Obilo pohvale želi so tudi gg. tamberaši iz Kamenj, katerim so prav milo doneli glasovi iz pod njih prstov. Ob tej priliki gre čast tudi našemu kremljarju g. Urdihu, ker nam je brozplačno prepustil svoj lepi vrt, in pa došle goste prav dobro postregel. Delavci.

Šlovrenc v Brdli. — Pretečeni petek 28 sept. zjutraj ob 1 in pol zbrala se je nepoznana družba 3 glav iz rodu uzmovičev v cerkvi sv. Lovrenca ne z namenom častilcev sv. R. Telesa ampak z drugim socijalističnim. Sestra g. župnika je slišala tiho pogovarjanje naposled tihoten žvižg. Nato pokliče brata (župnika) kateri je šel pogledat kaj bi bilo na tem. Hvala Bogu da je prišel še za časa — tatovi so videli da jim je župnik oziroma njegova sestra pokvarila veselje in znešala štrečno; odšli so kakor so prišli — prazni. Čudno pri tem je to, da ravno nasproti cerkve (v starem farovžu) ima c. k. žendarmerija svoj „Rastlocal“ in so toraj uzmoviči vedeli (?) da ta večer ne pride paftrulja. Kako so vedeli — je pač njih zadeva. — Tatvina je todi doma — uzmoviči pa Bog vedi odkod. Kradejo piščance kokoši, pičulate, sadje vsake vrste in kar jim pride pač prav. — Trgatev se je začela; blaga bo malo (radi toče) ali kar bo, bo izborna kapljica. Letina sploh je kolikor toliko imenovati dobra, le sadje je bilo preveč po ceni. Naj bi pa „Mihelova župa“ imela več, da si naši dobri Brici opomorejo in za zimo potrebnih reči nakupijo, in stroške katere so imeli za sv. birno (24 sept.) pokrijejo. Kar iz rokava tudi njim ne teče denar; vendar ako hočejo da bo imel pridelek in skupiček res dober tek naj si zapomnijo da je treba najprej moliti potem šele delati. Preklinjevanje naj „šenkajo“ laškim sosedom.

S trnovske planote. — Na Trnovem cvetejo jabolne kakor spomladi; kdor ne verjame, pridi pogledat! — Pri-

sedaj vaše Platno? Nasadite je s sadnim drevjem, potem bo tam rajska lepota in vir blagostanja. Kar je dobrega sveta bodele v senožeti spremenili in pod sadnim drevjem vam bo trava bujno rastla. Ako vas ni volja ali ne morete prodati sadja, tedaj napravite črešnjevce doma iz črešnje ki se prav dobro proda, iz jabolk in hrušk pa si napravite vino in po leti vam pride v korist. Pomislite da sadjereja stane malo truda, a nosi mnogo. Vedno tarnate, da so davki neznosni; dobro, postanite napredni, kakor drugi narodi; lotite se vsakega poštenega dela in ne boste prisiljeni iti v Ameriko in ko boste začeli sami sebe ljubiti, ne bo vas čakala ne „palca beraška, ne prazen bokal“.

Ja, kakor se nadejam, da ne boste odbili kruha ki vam ga sreča nudi, prav tako se nadejam, da bodele tudi Slokar in Čermelj kamenjsko Planino v zlato ručo spremenili. Izostal ne bo ne Kosovel ne Živic.

„Uvidevamo, da so vaše besede

delki so na trnovski planoti slabi: na Trnovem je toča pobila, na Lokvah pa je krompir gnil. — Toplote imamo danes — 27. sept. — še 4° R v senci, na solncu — če sije — nekaj več. Po snegu že več dni — diši.

Novice.

Cesarjev god. — Danes o priliki godu Nj. Vel. našega cesarja je bila ob 10. uri v stolni cerkvi slovesna sv. maša, katero je daroval ob veliki azistenciji duhovščine prevzvišeni naš knez nadškof dr. Sedej. Maše so se udeležili zastopniki vseh civilnih in vojaških oblastnj, kakor mnogo drugih vernikov.

Prevzvišeni knez in nadškof Francišek Borgia odpotuje prihodnjo soboto za nekaj dni na Dunaj, kjer se udeleži sestanka in posvetovanja avstrijskih škofov.

Smrtna kosa. — Umrli je v Slavoniji, kjer se je nahajal po trgovskih poslih, tržaški lesni trgovec in posestnik g. Fran Abram, glavar odlične tržaške rodoljubne rodbine in oče g. odvetaika dr. Josipa Abrama. — V Kanalu je umrl zdravnik gospod dr. Josip Golmair, star 79 let.

Imenovanje. — Absolvirani tehnik g. Ivan Petrič je imenovan za provizoričnega stavbinskega pristava za Primorsko.

Nomestniški praktikant dr. Silvij Baldessari v Trstu je imenovan namestniškim koncipistom.

Za „Slovensko slrotišče“: P. n. gg. Ivan Rejec 1 K, Ivan Silič 50 vin., Dr. Josip Drmasija 1 K, neka oseba našla in izročila 1 K, Anton Sok 1 K.

Bog stotero povrni!

„Slovenskemu katol. delavskemu društvu“ v Gorici je daroval preč. monsignor Josip Pavletič, stolni župnik 20 K. Srčna hvala!

V torek je pričelo s sv. mašo novo šolsko leto v osrednjem semenišču. Namesto masg. Alpija bode začasno poučeval preč. g. Josip Ujčič iz tržaške škofije.

Preskušnje učiteljske usposobljenosti za obče ljudske in meščanske šole se prično na c. kr. ženskem učiteljišču v Gorici dne 5. novembra t. l. ob 8. uri zjutraj. — Pravilno opremljene prošnje naj se predpisanim potom uložijo do 15. oktobra t. l. pri ravnateljstvu podpisane komisije. — C. kr. izpraševalna komisija za obče ljudske in meščanske šole v Gorici, dne 1. oktobra 1906. — Križnič, ravnatelj.

Vsprejemni izpiti na tuk. ženskem učiteljišču. — Minuli teden so se dovršili vsprejemni izpiti na tuk. ženskem učiteljišču. Na slovenskem oddelku je delalo izpit 95 učenk, na italijanskem pa 68. Vsprejetih pa je bilo na vsakem oddelku po 42 učenk.

Zaradi pomanjkanja prostora je bilo zavrženih 21 slovenskih učenk, ki so sicer napravile izpit z dobrim vspehom.

Izprijeni otroci. — Včerajšnja „Soča“ poroča: „V Solkanu so trije dečki v starosti 10—11 let zvezali 8-letno deklico ter počeli z njo take reči, katerih ne moremo tu zapisati. Deklico so tudi poškodovali, da je bila nezavestna ter so mislili, da je že mrtva. Od kod taka izprijenost?“

zlata vredne“, so začeli Št. Tomaževci govoriti. „Prepričani smo, da nas vlada ljubi in tudi vi in ker nas drugi ljubijo, bi bili tepci, ko ne bi sami sebe ljubili.

Gospod Županov! Čas je, da gremo na Platno. Hočemo slišati, ali se nismo ravnali po vašem nasvetu.

Gremo na Platno in ko zagledam, okamenim od začudenja. To ni nekdanje Platno, to je raj. Sadno drevje vsake vrste. Kamor je bil popred pust pašnik, so sedaj travniki. „Glejte!“ Se pohvali Bratina, to jabolko, 10 let staro, mi je dalo lani že 1/2 kvintala sadja. Tudi letos jih je nekoliko, poglejte.“

Ko sem hotel ravno glavo vzdigniti, da pogledam gor, mi pade jabolko na nos; jaz čutim bolečine, se zbudim in kihnem.

To so sanje!

Oče nebaški, daj da se uresničijo.

Županov.

Na zadnje vprašanje lahko odgovorimo mi: Šola za pohujševanje je mej drugimi uredništvo „Soča“, ki razširja po celi deželi smrad in kugo. Gorje otrokom, ki čitajo „Sočo“ in „Primorca“! Zato naj se uredništvo samo potrkna na prsi in naj nikdar več ne pohujšuje našega dobrega ljudstva. Ljudje, ki čitajo dan za dnem v „Soči“ grde reči, morajo izgubiti vero in spoštovanje do cerkve in morajo zdivljati.

„Samouprava“. — Goriški deželni odbor je razposlal vsem občinskim predstojništvom in cestnim odborom okoliščino, s katero jim naznanja, da bo začel goriški deželni odbor izdajati list „Samouprava“. Ta list bo izhajal vsak mesec in z njim se bodo seznanjali interesente, s tem kar se dogaja na samoupravnem polju in sicer ne samo v delokrogu deželnega odbora, oziroma deželnega zbora marveč tudi v delokrogu drugih samoupravnih korporacij, posebno občin, cestnih odborov itd. Cena listu bo za celo leto 2 K, za pol leta pa 1 krono.

Kje je Gron? — Prosili smo „Sočo“, naj nam pove, kje da je Gron, kjer se je zgodil škandal, ki so ga baje povzročile nune. Predzadnja „Soča“ piše, da „Gron je Gran na Ogrskem; Slovaki imenujejo Gran — Gron, zove se tudi Ostrogon, po madjarski Eztergon“. Tako „Soča“! Ker smo bili radovedni, pogledali smo nekoliko po knjigah. V Wolfovem nemško-slov. slovarju citamo, da se reka imenuje Gran ali Gron, mesto pa Ostrogon, po slovaški Strigom. Veselič, slovar nemščine i ilirskoga jezika, ima za reko ime Gran, za mesto Ostrogon. Miklošič v „Lex. palaeoslov. gr. lat. ima za mesto le Ostrogom. Vuk St. Karadžić ima za reko Gran, za mesto pa Ostrogom. V madjarsčini se imenuje reka Garan in Garam, mesto pa Eztergom! Kakor je videti se je zatekla „Soča“ zastoj k Slovakom. Prepisala je brčkone iz kakega nemškega časopisa, kjer je bilo nemško ime po tiskovni pomoti namesto Gran tiskano Gron.

V Cerknem so imeli naprednjaki iz Gorice in z njimi združeni socialisti iz Idrije shod. Prihajali so s sabo obenem tudi poslualce. Tako je prišlo samo iz Idrije 40 socialistov pod vodstvom slavnega Anti Krista. Shod je bil jako slabo obiskan, kajti „Soča“ pravi, da jih je bilo samo nad 200. Na shodu so gledali stare kosti, kakor imajo navado take ljudje, ki nič novega in dobrega ne vedo. Liberalci in socialisti ne morejo pustiti nobenega naših mož v miru.

Trgatev. — Iz vseh krajev nam poročajo, da se je letos trgatav slabše sponesla, nego se je pričakovalo. Saša je povsod po Goriškem in tudi v tržaški okolici vzela četrtino pridelka, ponekod celo polovico. Kar se tiče dobrote, je ta na sploh boljša, nego druga leta. Na sploh se računi, da je bilo letos za tretjino pridelka manj, nego lansko leto. Sveda se je zmanjšal pridelek ponekod tudi na polovico. Nekateri posestniki, ki imajo vinograde v močni zemlji, dobili so letos pa tudi več pridelka, nego lani.

Društvo vojaških veteranov za pokneženo grofovino Goriško-Gradišćansko vabi na slavnostno odprtje spominske plošče c. kr. majorju in vitezu reda Marije Terezije Maksu baronu Füller-ju von der Brücke, ki se bo vršila v nedeljo 7. oktobra 1906 ob 10. uri dopoldne v Rubijah pri Gorici. Slavnost se vršila pri vsakem vremenu. Osební vlak gre iz Gorice ob 9.26 dop.

Vojaška vest. — Kakor čujemo vdobimo v Gorico jeden bataljon lovcev. Ti pridejo v Gorico, ko oddide tuk. domobranski bataljon v Pulj. Domobranski bataljon odide pa v Pulj, ko bode tam dozidana domobranska vojašnica.

Govorite povsod slovensko! — Pišejo nam: Slovenci se pritožujejo na sploh, da ne znajo uradniki slovenskega jezika. Skornj po vseh uradih so nastavljeni trdi Nemci in Italijani. Slovenski uradnik skoraj ne more dobiti kruha. Toda krivi smo le sami! Znano je, kako se silijo Slovenci, ko prihajajo po opravkih v urade, govoriti nemški in italijanski jezik. Navedli bi lahko brez števila „naprednjakih“ poglavarjev, ki se po vseh uradih šopirijo z nemščino in italijanščino. Po tej poti pač ne pridemo naprej! Merodajni krogi pravijo, da v Gorici ni potrebna slovenščina, ker znajo itak vsi nemški in italijanski! Na ta način si škodujemo Slovenci sami sebi!

„Narodni list“ proti dr. Tavčarju. — Mladočeško glasilo „Narodni listy“ je priobčilo v soboto zopet oster članek, ki je naperjen proti dr. Tavčarju zaradi njegovega postopanja v volilnem odseku. „Narodni listy“, obsojajo njegov nastop kot felonijo na principih svobodomiselnosti, ki jo uganja le iz strankarsko sebičnih namenov, odločno ga grajajo, da je zatajil ves liberalizem in dela „za fevdalizem in reakcijo“ skupno s konservativnimi veleposestniki. Ogorčeno zavračajo njegovo očitjanje, da so Čehi izdali Slovence in odklanjajo njegovo zahtevo po obstrukciji, češ, da se Mladočehi ne bodo nikdar spozabili, da bi z ozirov na morebitno škodo svoje stranke izdajali svoj svobodomiselní program, in interese slovanskih narodov, kakor jih je dr. Tavčar. Za to ne najde pri Mladočehih niti najmanjše podpore. „Narodni listy“ napovedujejo dr. Tavčarju popolno blamažo, češ, da bo njegova obstrukcija izginila brez sledu, ter sklepajo: Ako kdo dragi volilne reforme ne prepreči, gospodu Tavčarju se to gotovo ne posreči.

O higljenl. — Smokev (lige) razprodajati je bilo prepovedano in kakor hočejo ženske, prodajalka, vedeti, je bil vzrok, ker je baje županov sin vsled njih zbolel. Naj je že bil Peter ali Pavel, na vsak način ni bil kak delavec, ker teh bi moralo zboleli množina, predno bi izdali to prepoved, dočim je bila tu dosti ena odlična oseba, radi koje je izšla rečena prepoved.

Smokev je kakor ostalo saj je zdrava in dobra jed, ima dosti sladkorja v sebi in radi tega je sladka in zelo izdatna. Toda ako se jih človek naje in po njih občuti žejo, mora piti vodo ali žganje. Kdor pa pije po njih vino ali pivo, zbolí in ako so bile od solnce oparjene tudi lahko umrje. Vzrok temu je, ker se smokev, v vino napije liki kruh in postane neprebavna. V tem slučaju je pač najbolje skrbeti za to, da se povžite smokev izbljujejo.

O tem se bo lahko vsak na svoje očesa prepričal, ako dene smokvo v kozarec vina, bo videl, kako se bo napila.

Znana sta mi dva slučaja, ko sta se dva človeka najedla od solnce oparjenih smokev, potem se vina napila in vsled tega umrla. V mrzličnih krajih zadostuje, jesti od solnce oparjeno sadje in mrzlíca je gotova, zategadelj pobirajo ljudje v takih krajih sadje zgodaj v jutro, dokler je še rosa na njem. Nobeno sadje se ne sme uživati, ako je od solnce oparjeno, ker se lahko zlatenica vdobi, posebno po črešnjah. Torej naj velja pravilo: Ne uživaj sadja od solnce oparjenega, ne pij vina, ne piva po smokvah ampak vodo ali žganje. Potem ne bo potreba prepovedi in s tem škode delati producentom, prodajalcem in konsumantom. **Županova.**

Ponesrečena tatvina. — V torek je še neznani tat ukradel kolo gospoda Ivana Potočnika, ki se je nahajalo v veži tuk. Monta. Ko je g. Potočnik zapazil, da mu je bilo kolo ukradeno podal se je koj na policijo, ki je koj obvestila trgovce s kolesi o ti tatvini. In res je prišel nekdo k trgovcu s kolesi g. Tabaju, ter mu ponujal na prodaj kolo. G. Tabaj je navidezno kupil kolo ter rekel prodajalcu, naj nekoliko počaka, da gre po denar katerega ima v blagajni nahajajoči se v drugem prostoru. Ko se je pa Tabaj odstranil izginil je tudi prodajalec pustivši kolo, ker se mu je zdelo, da g. Tabaj ni šel po denar, ampak po redarja. In tako je tudi v resnici bilo. Ko je pa redar prišel ni bilo o tatu ne duha ne sluha.

„Slov. katoliško polit. društvo“ za bovski okraj priredi prih nedeljo dne 7. okt. ob 5. uri popoldne svoj redni občni zbor, združen z zaupnim shodom za društvenike in povabljenе goste. Poroča g. deželni poslanec Iv. Lapanja. K obilni udeležbi vladno vabi **odbor.**

Iz Mirna nam pišejo: V nedeljo dne 30. t. m. nam je naš g. župnik z lece med drugim tudi to le oznanil: Orgljanja in petja pri službi božji od danes naprej ne bo več, kajti cerkev je za letos že plačala organista. Z naprej pa cerkev ne more vsega sama plačati, a občina noče ničesar prispevati. O! organista pa se tudi ne more zahtevati, da zastoj orglja. Po tem takem ostanemo Mirenci pri službi božji brez orgljanja in petja, dokler se občina ne zaveže, da bode za orgljanje in petje razmerno prispevala.

Razglas. — Goriški deželni odbor razglaš: Pri tretjem srečanju obveznic deželnega posojila iz leta 1902 od 1.000.000 kron, katero se je izvršilo včeraj v deželni hiši so se srečkale: obveznica št. 323 v znesku 2000 K; obveznica št. 102 v znesku 1000 K; obveznica št. 225 v znesku 1000 K; obveznica št. 136 v znesku 200 K; obveznica št. 241 v znesku 200 K; obveznica št. 200 v znesku 200 K. Te obveznice izplača deželna blagajna od 1. januarja 1907 naprej polni imenski vrednosti proti pridržku dotičnih obveznic in to 1. januarja 1907 se ne zapadlih odrezkov.

Gos, ki ima štiri peroti. — Gospod Gorjanc, gostilničar na Kornju, je kupil minule dni še precej veliko gos, ki ima štiri peroti.

Otvoritev karavauske železnice. — V nedeljo je bila karavanska železnica na slovesen način otvorjena. Slavnosti je prisostvoval železniški minister Derschatta. Cerkevno blagoslovljenje je izvršil knezoškof Kahn. Na vseh postajah so pričakovala slavnostni vlak občinska zastopstva. Poleg zastopstev je bilo tudi mnogo občinstva. Mejslavnostnimi gosti so bili deželni predsednik Koroške, državnozborni in deželnozborni poslanci, visoki železniški uradniki mejslavi tržaški ravnatelj državnih železnice Ruff — in vojaški dostojanstveniki. Popoldne se je vršil slavnostni banket.

Lepo življenje, lepa smrt. — V Gornji Siski je umrl dne 29. septembra mizar gospod Ivan Merhar, vrl mladenič in vnet krščanski socialc. Poznal je samo tri poti: Pot na delo, da je preživel sebe in svojo mater, pot k društvenim shodom, kjer se je v nemal za krščansko-socialno misel, in pot v cerkev, ki ji je ostal zvest in vdan sin do zadnjega svojega diha. Z mladostnim ognjem je tudi ljubil lepo knjigo in materino besedo, ki se je v njej pogosto bolj v zasebnih krogih pokazal spretnega govornika. Javno pa še ni nastopil. „Sedaj pa,“ je dejal, „ko sem izpolnil trinideseto leto in imam že Gospodovo leto, sedaj pa bom kako rekel tudi javno.“ Ali Bog je hotel, da je skrito živel in skrito tudi trpel silne muke v svoji dolgotrajni bolezní; a njegovo delo in trpljenje ni ostalo zakrito večnemu plačniku. Pokojni je živel sicer malo časa, a njegovo življenje je bilo bogato blagoslovljeno, kakor da je dočakal dolgo vrsto let. Z Bogom, blagi Ivan, izbrisan si sicer iz življenja, a v knjigi večnega življenja je gotovo z zlatimi črkami zapisano tvoje ime. Tvoja duša se je veselí v Gospodu. Oni pa, ki so te poznali, so te tudi ljubili in te bodo ohranili v blagem spominu!

Kdo ima dolžnost vzgajati otroke npravsko-versko? — Gotovo je to dolžnost, sveta dolžnost staršev. Ako hočejo imeti dobre otroke, zamorejo to doseči le na verski podlagi. Tudi ko otrok odraste, treba ga poslati v šole. Tu mora učitelj le nadaljevati, kar sta začela oče in mati. Pravico imajo torej starši zahtevati od učiteljev, da v istem smislu nadaljujejo od njih začeto delo. Isto zahteva od učiteljev g. Ivan Lapanja, slovenski pedagog. — V neki knjižici namreč piše:

Npravsko-verska vzgoja mladine spada k glavnim nalogam ljudske šole. Seme krščanske kreposti treba je pa zgodaj sejati, dokler ga nežno srce mladine rado sprejema. Božji strah se mora mladini vcepiti, kakor hitro čuti njeno srce vse dobro in plemenito. Dasi ravno je poduk v sveti veri izročena kateheta, vendar ima poglavitno nalogo pri izreje k lepemu, npravskemu, pobožnemu, krščanskemu vedenju vendar le posveten učitelj.

Kako naj torej učitelj postopa? Poduk in opomin delujeta tukaj uspešno, in božjo besedo poslušaj tndi mlado dete rado, ako se mu jo rahlo polaga in to bolj na srce nego na pamet. Več pa še izdasta pri npravsko-verski vzgoji izgleđ in navada. Kdo bi se pač upal tajiti veliko moč izgleda? — Tudi govori gosp. pisatelj o vplivu izgleda na odrasle. Ako že izgled na odrasle tako vpliva, koliko bolj pa še na otroke. Vse, kar dete vidi ali sliši, ali kar z rokami potiplje to se mu tudi stisne v dušo, kjer se mu delajo predstave, kjer čuti in počeli. Kako važno je torej, da daje učitelj z besedo in dejanjem dober izgled. Učitelj mora biti torej sam bogaboječ, iz njegovih ust najslíši otrok pravo in resnično božjo besedo; vse njegovo obnašanje naj kaže pobožnost, ponižnost in strah božji. Svoje dolžnosti naj opravlja vestno in

potrpežljivo in dober vspeh naj od božje pomoči pričakuje. Božje ime naj s sveto pobožnostjo izgovarja in z vso spoštljivostjo naj govori o cerkvenih obredih. S takim vedenjem bode za vse dobro občutljive otroke pripravil, da se bodo obnašali, tako kakor cerkev zahteva od mladih kristjanov. Slovenski učitelj naj še posebej zastran npravsko-verske vzgoje pomni te-le dobre in svete nauke:

a) Moli z mladino pred in po šoli.
b) Vpelje naj poleg drugih, krščanski pozdrav: Hvaljen bodi Jezus Kristus.
c) Nadzoruje naj mladino pri verskih vajah (sv. maši, obhajilu, spovedi).

č) Podpira naj kateheta v vseh zadevah, katere se strinjajo z obstoječimi šolskimi postavami in ukazi.

Uredništvo glasila kat. nar. dijaštva „Zora“ zadevajoče stvari je naslavljati: phil. Mirko Božić, Danaj, IX. Lazarethgasse 18 III. 26.

Škof v Makarski je postal prof. dr. Jurij Carič, doslej vodja zadrškega semenišča. Dr. Carič je vnet katoliški Hrvat, ki ima razum in srce tudi za gospodarske težnje in potrebe ljudstva. Tudi je vnet pristaš glagolice.

Velike delavske demonstracije. — Rudarji ostravsko-karvinskih rudnikov so se zbrali v Orlovi na Moravskem, kjer so priredili velik shod, na katerem je bilo nad 23.000 delavcev. Sklenili so dozvati delodajalce, naj dajo gotovi vrsti rudarjem, zidarjem, in tesarjem, ki so dovršili 24. leto in delajo že 5 let, minimalno plačo 4 K na dan, drugim rudarjem 3 K, mladim delavcem pa, ki še niso dovršili 18 let, 2 K 80 v. Delavci pričakujejo odgovora do 5. oktobra. Ker jim delodajalci ne ugođe, bodo priredili splošni štrajk.

Socialnodemokratski shod v Mannheimu. — Strankarski shod socialne demokracije je z 323 proti 62 glasovi vsprejel Beblovo resolucijo, ki se izreka proti nepremišljenemu splošnemu političnemu štrajku. Debata je bila precej viharna, zlasti se je potegovala za štrajk znana prismojena Roza Luksemburška.

Ljudje hujsi kot zverine. — Ko se je pri potresu v Valparaisu zrušila hiša bogatega Monteja, padla je na cesto njegova žena ter obležala nezavestna. Tolpa razbojnikov, ki je povsod prežala na plen, je planila na nesrečno ženo ter ji porezala ušesa in prste, da se polasti njenih uhanov in prstanov. Usmiljeni ljudje so prenesli umirajočo ženo na ladijo v pristanišče.

Na sedemletno ječo so porotniki v Inomostu obsodili vdovo Rutthofer, ki je svojega moža zaklala.

Sredstvo proti trtni uši je našel profesor kemije tehniške šole Elvard Mies. To sredstvo trtno uš baje naravnost uniči.

Znameniti kirurg prof. Weinlechner je včeraj v Brucku ob Muri, zadet od kapi, nagloma umrl.

Koliko črnila se porabi na vsem svetu, spoznamo po priliki iz tega, da je samo mesto Pariz naročilo za svoje šole 80.000 litrov črnila. Pariz ima 387 šol, ki jih obiskuje 160.000 otrok. Potemtakem pride na vsakega otroka pol litra črnila, kar niti mnogo ni.

Loterijske številke.

29. septembra.

Trst 8 63 81 15 17
Linc 70 52 28 84 24

J. Eichinger,
Dunaj I. Milchgasse 2.
Prodaja devocijona-
lije, rožne vence,
mašne obleke, pisalne
potrebščine ter se pri-
poroča častiti duhov-
ščini.
Odlikovan od
njegove svetosti
Pija X.

Delavnica cerkvenih posod
in cerkvenega orodja

Fr. Leban,

Gorica,
Magistratna ulica šte. 8.

Priporoča preč. duhov-
ščini svojo delavnico cer-
kvenega orodja in cerkve-
nih posod, svečnikov itd.,
vsakovrstnih kovin v vsa-
kem slogu po najnižjih
cenah. Popravlja in pre-
navlja stare reči.

Blago se razpošilja franke.

Peter Skerbic,

Gorica, Riva Corno h. št. 13
(nasproti zaloge vina gg. bratov Bolaffio)

Priporoča svojo zalogo edino
le marčnega piva iz prve
domače pivovarne g. **Auer-
jevih** dedičev v Ljubljani v
sodih in pastariziranega v
steklenicah.

Štev. 2884

Op.

Razglas.

Naznanja se, da

javna dražba

zastavil III. in IV. četrteleta 1904, t. j. mesecev
julija, avgusta, septembra, oktobra, no-
vembra in decembra istega leta
začne

v ponedeljek, 15. oktobra 1906

ter se bo nadaljevala naslednje delavnike in sicer četrte,
sobote in ponedeljke od 9. ure zjutraj do 1 popoldne.

Ravnateljstvo zastavljalnice.

V Gorici, 15. septembra 1906,

And. Fajt,
pek. izvedenec Gorica
tekališče Fr. Josipa št. 2 (lastna
hiša,

*Izvršuje naročila vsakovrstnega
peciva, tudi najfinejšega, k-
bor za nove maše in godove, kolace za
birmance in poroke itd. Vsa naro-
čila izvršuje točno in natančno po
želji naročnikov. Ima in prodaja
različne moke, fina peciva, fina
vina in likerje po zmerni ceni. Za
Veliko noč posebno goriško pinco
in potice itd.*

Anton Kustrin,
trgovec v Gorici
Gosposka ulica št. 25

priporoča častiti duhovščini in slav-
nemu občinstvu v mestu in na deželi
svojo trgovino jedilnega blaga n. pr.
kavo Santos, Sandomingo, Java, Cej-
lon, Portoriko itd. Olje: Lucca, St.
Angelo, Korfu, istrsko in dalmatin-
sko, Petrolej v zaboju. Sladkor razne
vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več
vrst riža. Mljšveče prve in druge
vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega
funta. Testenine iz tvornice Znidaršič
& Valenčič. Žveplenke družbe sv.
Cirila in Metoda. Moka iz Majdiče-
vega mlina iz Kranja in iz Joch-
mann-ovega v Ajdovščini. Vse blago
prve vrste.

Rojaki, spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega Doma“.

Priporočilo.

Vsakdo, kdor želi imeti
dobro in zanesljivo uro, naj
se obrne do

J. Šuligoja

urarja c. kr. drž. železnice v
Gorici, v Gosposki ulici hiš.
št. 25.

Ob enem priporoča najno-
vejšo in trpežno šivalno stroje.

Centralna posojilnica,

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra 1905
na mesečna odplačila v petih letih

in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih
100 K glavnice 2 K na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905
na menice po 5 1/2 %, na vknjižbo po 5 %

z 1/8 % upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera
za hranilne vloge je nespremenjena.

VIKTOR TOFFOLI

velika zaloga oljkega olja iz najugodnejših krajev.

Gorica, via Teatro št. 20 Gorica, via. Seminario št. 10

Olje za luč	36 kr. lit.	Olje corfu	56 kr. lit.
„ fineje	44 „ „	„ bari	60 „ „
„ bolje	44 „ „	„ lucca	70 „ „
„ dalmat.	48 „ „	„ nizza	80 „ „
„ istrsko	56 „ „	„ najfineje	1 gl. „

Priporočam oč. duhovščini in cerkvenim oskrbništvom.

Edina zaloga oljkega olja v Gorici.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska ceta 19 — v Medjatovi hiši v pritličju — Dunajska cesta 19

Vsprejema:

1. Zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin
in pridelkov proti požarni škodi;
2. Zavarovanja zvonov proti vsakoršni poškod-
bi in
3. Zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno za-
varovalnico na Dunaju za življenje in za
nezgode.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zava-
rovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

*Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanje
pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri s vsako drugo
zavarovalnico.*

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov se proti
proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovalcem
popolno varnost.

Svoji k svojim!

Glavno zastopstvo za Trst, Goriško in Istro pri g. Dragotinu STAREC, Trst, Via Valdirivo 16.

Rojaki Slovenci! Pristopajte k domači zavarovalnici!